

Oktatóink „keresztelő kalauza” A nevek története

A Forrest Gump óta tudjuk: „Az élet olyan, mint egy doboz bonbon, nem tudhatjuk, hogy mit veszünk ki belőle”. Egy életen át ízlelgetjük, kóstolgatjuk nevünket is, sikeresen választották-e a hozzánk leginkább illőt, alaposan megfontolták-e az „ősök” döntésüket. Az igazi ínycsemegetés hosszan, gondosan válogatnak a repertoárból, majd az egyéniségükhöz, ízlésvilágukhoz tökéletesen passzoló „finomságot” ajándékozzák azoknak, akik szívükhöz közel állnak.

Így van ez a keresztnevekkel... A döntés, amit mi hozunk, szintén egy életre szól. Mindenkinek eljön a pillanat az életében, amikor kicsit papás-mamást, kicsit talán a „Teremtőt” játszva fontolóra veszi ezt a kérdést. Mindannyian emlékszünk, amikor általános vagy középiskolában érdeklődve fordultunk padtársunkhoz a nagy-nagy dilemmával... Ma már nosztalgizva gondolunk vissza a kissé banálisnak tűnő kérdésre, de biztos állíthatom, hogy sokan még ma sem tudják a pontos választ. Majdnem mindenkinek eljön az életében a pillanat, amikor meg kell hoznia ezt a döntést. Az, hogy egy életre szóló kincset, vagy nehezen hordozható púpot, netán különös bélyeget nyomunk csöpp kis szerettünk apró kezébe, az csak rajtunk múlik. Az ajándék kiválasztásában és gusztusos csomagolásában azonban nem árt néha segítséghez folyamodni.

Egyetemünk falain belül akad olyan oktató, aki a vizsgákra való felkészítésen kívül a fent említett esetben is szeretettel nyújtja felénk segítő jobbát, s teszi pontosan hetvenhétyszer. Ne furdalja tovább a kíváncsiság az olvasó oldalát, a kérdéses személy nem más, mint *Fülöp László* főiskolai tanár, a magyar nyelvi tanszék vezetőjéhez méltóan nemrégiben 77 magyar keresztnév címmel jelentette meg első kötetét.

Ezt a nagyokhoz és kicsikhez, nagyokról és kicsikről szóló könyvet nagyon ajánljuk mindazon felnőtteknek és gyerekeknek, akik a szerzőhöz hasonlóan érdeklődve fordulnak a magyar eredetű utónevek gyökereihez, etimológiához, történeti értékeihez.

Azoknak, akik szívesen teszik ezt egy „mesésen könnyed” hangvételű és küllemű kötet segítségével.

Mindazoknak, akik kíváncsiak rá, hogy milyen fejedelmek, győztes hadvezérek, mártírok, szentek mozdulnak „velünk” nevünk éltet a földi siralomvölgyben töltött rövidke idő alatt. Azoknak, akik szeretnék tudni, melyik ősről dicső tetteihez méltóan kell viselnünk apáink neveit, akik így is talán bennünk élnek tovább. Továbbá mindazoknak, akik nem sajnálják az időt, és miután belenéztek a tetszetős kiadványba, hajlandóak körbetekinteni és észrevenni a körülöttünk ide-oda röpködő „fehér sólymokat”, a nap mint nap „győzőket”, a „virradatkor születetteket”, a bájosan tündöklő „csillagokat” vagy éppen „régizsákos” eleinket. Kicsit talán el is gondolkozunk, hogy akkor, ott, neki, nekem, neked miért ez a név jutott. Ki sugott szüleinknek, amikor nevet választottak nekünk? A jó ízlés,

a divat, vagy valami, valaki más. Ha figyelmesek vagyunk, és ugyanilyen körültekintően olvassuk Fülöp László sorait, nem kell sokat várnunk a válaszra.

Ahogy az aludni készülő kisgyermek követeli a ráadást, úgy nem várathatott magára a kötet folytatása, a 77 kedvelt keresztnév című kiadvány. A szerző nem csak azokat örvendezteti meg, akik magyar eredetű keresztnévvel büszkélkedhetnek. Immár *Barkóczy László* főiskolai adjunktussal karöltve a nemzetet nemzetközire váltva, vagy inkább bővítve, más népektől átvett, de annál kedveltebb, gyakorta használatos utóneveink eredetét kutatta fel.

Napjainkban népszerű keresztneveket viselőknek sem kisebb történelmi személyiségek statuálnak példát, mint Szent Kristóf, Szent Márk, vagy éppen szent Patrik.

A 2002-es névdivat erőssorrendjében a fiúknál a Bencék vezetnek, de nem sokkal maradnak le a Dánielek, akiket a dobogó harmadik fokán a Dávidok követnek. A lányoknál a Viktóriák győztek, majd az Annák és a Vivienek következnek. A verseny roppant kiélezett, évről évre kérdéses a nyertes kiléte.

Mindenesetre ahogy az előzőről, erről a kötetről is elmondhatjuk, hogy praktikus, kedves olvasmány. Mintha a Hetvenhét magyar népmese ihlette volna. Két tökéletes ajándékosár, izgalmas és szép válogatás belőlük.

(Dávid Kiadó, Kaposvár, 2004)

VISELKEDÉSZAVAROK AZ ALSÓ TAGOZATON

Hudra Nikoletta tanulmánya röviden áttekinti a viselkedészavarok fogalomrendszerét, és ismerteti a zavarokat kiváltó okok lehetséges típusait. A szerző egy tíz iskolára kiterjedő vizsgálatot is bemutat, amelynek fő célja az, hogy képet alkosson a viselkedészavart mutató alsó tagozatos tanulók arányairól és a zavarok leggyakrabban tapasztalható tüneteiről. Különösen érdekes azoknak a megoldási lehetőségeknek a bemutatása, amelyeket a pedagógusok sikerrel alkalmaznak az iskolában. A szerző kísérletet tesz azoknak a problématerületeknek a feltárására is, ahol a pedagógusoknak segítségre lenne szükségük, és áttekinti, mennyire elégedettek a pedagógusok a ma rendelkezésükre álló külső segítséggel.

(ÚJ PEDAGÓGIAI SZEMLE, 2005. JANUÁR, 103-117. OLDAL)